

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20
za Nemčijo ololetno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četrt leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—

V upravi prejemam mesečno K 1.90

SLOVENE C

== Inserati: ==
Enostolna petlivrata (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostolna petlivrata (72 mm)
30 vinarjev.

== Izhaja: ==
vsak dan, izvenimbi nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Sledovi strašijo.

Odkar so nemški krščanski socialci doživeli tak nepričakovani poraz pri državnozborskih volitvah in ta poraz s tem utemeljujejo, da so se kot odločujoča vladna stranka preveč za vladne predloge in vladno politiko zavzeli, se vsaka stranka krčevito brani, vstopiti v vladno večino in prevzeti odgovornost za vladne predloge in zakone. Vsaka stranka se že zdaj boji, da bi jej znale prinesiti prihodnje volitve za njeno vladno politiko kako tako darilo, kakor so ga prejeli letos krščanski socialci. Gautsch ima tedaj jako težavno nalogo. Že predno je začel snubiti pri raznih strankah, ga nekatere odklanjajo. Krščanski socialci so proglasili »politično proste roke« in s tem popolnoma nov položaj ustvarili. Nemški nacionalci so z izstopom krščansko-socialne stranke pravzaprav najbolj udarjeni. Gospodari prejšnjega državnega zbora niso bili v resnici krščanski socialci, ampak nemški nacionalci. Noben predlog ni prodril proti volji nemških nacionalcev in krščanskih socialci so bili popolnoma navezani na dobro voljo nemško-nacionalne zveze. Tako ugodnega položaja, kakor so ga imeli nemški nacionalci v prejšnji zbornici, sedaj ne bo več. Preje so uživali ugodnosti vladne stranke, ne da bi zato občutili njene grenkobe, dobivali so koncesije, ne da bi jih dajali. Kadar se je šlo za predloge, kateri bi jim utegnili njihov položaj med volilci oslabiti, so znali jako previdno vso odgovornost na krščansko-socialno stranko zvaliti.

Zdi se, da nemški nacionalci težaven položaj, v katerem se nahajajo, jako dobro poznajo. Preje so bili sami tisti, ki so si razne prednosti izgovarjali, danes je narobe, danes morajo sami koncesije deliti! Zavedajoč se te ne posebno ljubeznive vloge, so začeli tudi nemški nacionalci proglašati politiko »proste roke«. Nemško-nacionalni listi prav resno pišejo, da ne kaže, da bi se kar tako meni nič tebi nič upregli v vladni voz in da je najboljšje, da ostane uradniško ministrstvo, kateremu nasproti si bodo proste roke ohranili. Seveda je tako postopanje otročje-smešno, ako se ne skriva za njim pobožna želja, na ta način druge stranke brez vsake obveznosti od strani nemško-nacionalne stranke k vladi pritegniti. V Avstriji znamo doživeti naravnost kra-

sno zbornico. Stranke hočejo imeti vse »proste roke«, nobene odgovornosti, manjka nazadnje samo tega, da še vlada vso odgovornost odloži in se za proste roke izreče.

Sploh igrajo nemški nacionalci jako čudno ulogo. Najprej so potrkali za pomoč pri krščanskosocialni stranki. Ta jih je odločno zavrnila, češ, zadnje volitve so bile vaše delo. Vi ste večino ostavili, Bienerthovo ministrstvo razbili, nemško »Gemeinbürgschaft« razdrli in ste mednarodne socialne demokrate v volivnem boju podpirali. Nemški nacionalci so sicer sklenili judovske svobodomislice za nekaj časa komutimirati in jih toliko časa od nemške zveze držati, dokler ne dokažejo, da hočejo nemško-nacionalna pota hoditi. Ta sklep nekaterih nemško-nacionalnih poslancev je v prvi vrsti prikrojen razpoloženju nemške krščanskosocialne stranke in ima namen isto v dobri volji obdržati. Na vsak način je za nemške nacionalce manjše zlo izguba nekaj svobodomiselnih kričarjev, kakor pa nasprotovanje cele krščanskosocialne stranke. Toda ta lim ne bo držal. Krščanskosocialna stranka dobro vé, da je bila zveza z nemškimi nacionalci zanjo usodepolna in se zato teh sledov boji.

Izgubo krščanskosocialne stranke morajo nemški nacionalci nadomestiti z drugimi strankami, ako hočejo, da bo zbornica delovala.

Značilno je, da so se pojavili glasovi, ki svetujejo socialne demokrate k večini pritegniti. Ampak nova zbornica bo imela opraviti z novimi davki, z novimi stroški za vojaštvo in socialna demokracija tega orožja, s katerim take uspehe pri volitvah žanje, ne bo dala iz svojih rok. Stvari, ki se bodo obravnavale v prihodnji zbornici, bodo zelo obremenile davkoplačevalcem žepe in ljudsko nezadovoljnost še povečale, in ta je kruh za socialno demokracijo. Torej z socialnimi demokrati ne bo nič.

Preostanejo še Čehi in Jugoslovani. Naravnost nerazumljivo je, kako je vzklopelo vse nemško-nacionalno časopisje, ko so se tu pa tam čuli glasovi, da utegnijo priti v bodočo večino Čehi in znabiti tudi Jugoslovani. Nemške nacionalce je kar mraz stresel ob misli, da se bo treba vendar enkrat z Čehi in Jugoslovani za mizo vvesti in dolgove poravnati. Toda Čehom bi že odpustili pod pogojem, da vstopijo v večino in ministrstvo brez kakih zahtev, kar se pa tiče Jugoslovanov, je po zadržilu alpskih nemških nacionalcev izključeno,

da bi nemško-nacionalna zveza podpirala tako vlado, ki bi se opirala na Jugoslovane. »Treba je,« pišejo nemško-nacionalni listi, »vso pozornost obračati na stvari, ki se pletejo med Ljubljano in Dunajem. Izkušnja nas uči, da si puste Jugoslovani vsako uslugo nasproti vladi na škodo nemštva drago plačati, in prepričani smo, da je ta navidezna nevtralna prijaznost dr. Šusteršičeva, ki je na zunaj z vsemi mogočimi pridržki opremljena, tudi že plačana. Ravno sedaj smo na tem, da se zasedejo nekatera uradna mesta, ki so v narodnem oziru zelo pomembna in za katera se, kakor je znano, Jugoslovani v Gradcu in na Dunaju potegujejo.«

Ta izvajanja nemško-nacionalnih listov dokazujejo, da se niso nemški nacionalci iz zadnjih volitev na Slovenskem popolnoma ničesar naučili in da se silno motijo, ako mislijo, da bodo Jugoslovani kakemu »sistemu« na ljubo na svojo enakopravnost pozabili in od svojih zahtev odnehali. Naravnost žaljivo pa je, da se nemški nacionalci v slovenske zahteve zadirajo, češ, da pod tem nemške koristi trpijo, ko je vendar vsakemu človeku jasno, da noben človek v Avstriji toliko predpravic ne uživa, kakor ravno Nemci na Slovenskem. Ko bi imeli Slovenci na Štajerskem, Koroškem in Primorskem vsaj en del tiste podpore od vlade, kakor jo imajo Nemci na naši zemlji in en del tistih pravic, katere uživajo sami pri nas, bi molčali; tako nas pa taka pisava naravnost izziva. Sicer pa počakajmo par tednov; v kratkem se bo zjasnilo tudi na Dunaju.

Iz državnega železniškega sveta.

Dunaj, 29. julija.

Drugi predlog, ki sem ga stavil je sledeči:

Železniško ministrstvo se pozivlja, da kot vrhovna nadzorovalna oblast vpliva na juž. železnico, da uredi vozni red na progi Zidan most—Zagreb tako, da bodo potniki iz Hrvaškega in Dolenjskega (krški okraj) imeli z glavnimi vlaki južne železnice naglo zvezo proti Dunaju oziroma proti Ljubljani-Trst.

Sploh naj ugodni južna železnica zahtevam, katere so poslanci v državnem zboru ponovno glede voznega reda na tej progi stavili.

Tretji predlog:

Železniško ministrstvo se prosi, da

odredi brez odloga napravo ramp pri postajališču Ježica in Domžale.

Utemeljeval sem ta predlog z dejstvi, da so prišli vozniki že večkrat, osobito pri Ježici—Tavčarjev dvor, v veliko nevarnost in se je le posebni usodi zahvaliti, da se niso zgodile velike smrtne nezgode. Vlaki prihajajo v velikem ovinku in ker zakrivajo kozolci prost izgled, ni možno osobito ob veliki megli videti prihajajoči vlak. Pri Domžalah pa je promet sploh velik, ondaj je večrazredna šola, tovarne, tako, da je zapornica naravnost prepotrebna. Vsa naprava bi stala silno malo, istotako vzdrževanje, ker sta oba navedena prelaza tik postajališč, od koder bi železniški čuvaj oskrboval zapiranje ramp.

Četrty predlog:

Železniško ministrstvo se nujno pozivlja, da izvrši razširjenje kolodvo- ra v Št. Vidu—Vižmarje, ker nikakor ne zadostuje sedanjí frekvenci te postaje, bodisi v prometu oseb, bodisi v onem tovarnega blaga.

Kako opravičen in utemeljen je ta predlog, najjasneje dokazuje naraščajoče število voznih listkov. Ne da bi posegal nazaj v prva leta obstoja, samo zadnja tri leta že to zahtevo utemeljuje. Pred tremi leti (1907) se je na tej postaji izdalo 22.000 voznih listkov, v l. 1910 pa 47.000 listkov. Povsem nedostatna in graje vredna je notranjost čakalnice, ki osobito ob nedeljah in praznikih stotine proječih potnikov (romarjev) ne more sprejeti, ki morajo ob mrazu in dežju iskati zavetišča v magacinu ali pa na dežju! Prav tako je skladišče ne le premajhno, ampak tudi nedostopno in se mora z ozirom na vedno naraščajoči tovarni promet, toliko poljedelski kakor tudi obrtniški, razširiti in z nasipom bolj dostopno voznikom napraviti.

Ožji odbor je soglasno sprejel vse te nasvete in predloge in jim bo brez dvoma tudi centralni svet pritrnil.

Kako stališče bo zavzemalo ministrstvo k tem predlogom, bom v prihodnjem poročilu navedel.

Poslanec Povše.

Sodrugí v stiski.

Gradec, 2. julija.

Ponesrečena gonja, ki so je uprizorili graški socialni demokrati proti krščanskim mizarjem, je rdeče sodruga čisto zmešala. Ne morejo si raztolmačiti tega, da je mogoče delati drugače kot ukažejo ljudje, ki imajo toliko korajže in tako dolge jezike. Sami

LISTEK.

Josip Vandot:
Vitranc.
Pripovedka iz davnih dni.
(Dalje.)

Dolgo je sedela Rušica tako. Naposled pa je vstala. Z roko je šinila preko čela in je stopila k deklici, Rahlo jo je prijel okrog pasa. Za hip je dvignila Elza glavo, a ni odprla oči. Le ustnice so ji zašepetale tiho, nežno: »Mamica...« Previdno jo je nesla starka na posteljo. Slekla jo je in jo zagrnila z odejo. Takrat pa je završalo zunaj. Zastokale so bukve in smreke pred divjim viharjem, ki je zabučal nad zemljo. Blisk za bliskom je švigal v ozračju, in zagrmeli so gromi, da se je stresala zemlja. A Elza ni slišala tega. Mirno je spala, in krog njenih ustnic se je igral nasmeh.

Ogenj na ognjišču je ugasnil. Samo iskre so še tlele tam. Rušica se je pa zgrudila poleg postelje na tla. Tam je čepela in je molila. Prosila je Boga, naj ji pošlje odgovor na tisto vprašanje: Kaj naj storim? —

Ko sta nabrala dovolj jagod, prišla je Marijana bratca za roko in napolnila sta se po stezi skozi gozd. Srečala sta grajsko dekle Marjeto, ki je hitela naglo, brez sape proti goščavi. Ustavila se je na potu in vprašala pastirja: »Ali sta videla kaj našo gospo?«

»Da, videla sva jo,« je odgovorila Marijanica; »pred pol ure je hitela tja v gozd.«

Hitro se je obrnila Marjeta in je hitela naglih korakov dalje. Pastirja pa sta gledala za njo, dokler ni izginila v grmovju. Čudila sta se bratec in sestra, pa sta spela proti domu.

»Gospa, gospa!« je klicala Marjeta na ves glas, ko je prišla globoko v gozd. Nekje v bližini ji je odgovoril glas. Hitro je spela Marjeta tja in kmalu je stala pred grajščakinjo. »Ali niste dobili še nobenega sledu, gospa?« je vprašala.

Grajščakinja je odmgala molče z glavo in se je obrnila v stran. Nekaj časa je gledala žalostno v tla. Potem pa se je obrnila k dekli. »Pojdi, Marjeta, hitro pojdi v grad nazaj, pa skliči vse hlapce. Naj gredo na vse strani in iščejo Elzo. Kdor jo najde, dobi bogato plačilo.«

Marjeta se je obrnila. Kakor srna je brzela med grmovjem in še oddahniti se ni utegnila. Iz goščave je prišla

na polje in je hitela proti gradu. Zašlo je že bilo solnce; rdeli so beli snežniki v čistih, rožnih barvah, a na dolino je že legal tiho in polagoma mrak. —

Ko je zahajalo solnce, je sedela Jelica v Zalesju na mahoviti skali. Sanjavo je gledala v dolino, iz katere so izginili zadnji solnčni žarki. Še vedno so ji zveneli po ušesih sladki spevi ptička — zlatička, ki jih je bila slišala dopoldne v koči stare Rušice. Ni več zdihovala po starših. Trdno je bila prepričana, da jih reši dobra starka zdaj pa zdaj.

In pastirica se je vsedla nazaj na mahovito skalo. Glavo si je podprla z roko in je strmela v dolino. Zagledala je grad, in zdelo se ji je tudi, da vidi malo, črno okence tam v temnem zidovju, za katerim zdihujejo njeni starši. Bog ve, kaj delata zdaj? Morda gledata skozi zamreženo okno, pa mislita na svojo hčerko... Pastirico je navdalo tako hrepenenje po starših, kot še nikdar. Najraje bi bila vstala in šla naravnost v grad. Prosila bi grajščaka: »Zaprte še mene! Samo, da bom pri očetu in materi.«

Naenkrat se je vzravnila in je poslušala. Zdelo se ji je, da čuje neko skrivno pesem, ki prihaja doli s strmega brega. Lepi in mehki so ti glasovi, kakor bi nekdo igral na zlate

strune. »To je gotovo ptiček — zlatiček«, je pomislila. »Nihče drugi ne zna peti tako.«

Toda ne! Ptiček — zlatiček poje vse drugače. Njegova pesem je drobno- leča; a to petje je tiho in mehko, kot bi curljal planinski vrelec čez ljubo skalico. — Poslušala je Jelica in prav razločno je čula besede:

»Pastirica kraj vodá
svetle brisala solzé je...
Pa se gora ji nasmeje,
vir planinski zašumlja —
hojaho! — in mehko
deklico tolaži...«

Mehki in prijetni so bili ti glasovi in so šli globoko v srce. Jelica je začutila hipoma v srcu neko sladkost, ki se je večala vedno bolj. Zdelo se ji je, kakor da bi se bila naselila sreča v nje- no srce in se ga trdno oklenila. Oči so ji zažarele in živa rdečica ji je šinila v blede obraz. Zamaknjena je gledala gori na strmi breg. Za hip je utihnula ta lepa pesem; a kmalu se je slišala spet, vesela in vriskajoča.

»Le otrni si solze,
pastirica tožna, mala!
Glej, z gore je sreča vstala,
v tvoje šla je že srce —
hojaho — in lepó
v veke tam ostane...«

Danes priznavajo, da so jo zavozili. Jezili jih pa to tem bolj, ker se jim Gradčani, ki so včasih veliko dali na njihove fraze, sedaj smejejo, češ, da take neumnosti ne dolgo niso napravili kot je bila ta. In v resnici je stvar zelo smešna, da je zahtevalo 40 junakov knjižnice in ostavilo svojo trdnjavo v tovarni g. Blohowskega. Seveda, v svoji brezmejni oholosti so mislili, da so oni sami na svetu in da je že prišel čas za rdečo revolucijo. Krščanski mizarji pa so se to pot prepričali, da v boju z rdečimi brati niso osamljeni. Niso jim sicer priskočili na pomoč tisti graški krogi, ki vidijo rešitev krščanstva samo v »Ostmarki« in vsenemstvu, za organizacijo delavstva pa se toliko brigajo, da sem pa tja ovirajo delavstvo pri njegovem organizatoričnem delu; pomagala jim je iz zadrege razsodnost poštenih mizarjev, kateri so siti krutega rdečega terorizma, ki ga sodrugi pod krinko svobode z brutalno silo izvajajo nasproti delavcu drugega mišljenja. Toda vrsta krščanskih mizarjev je tako močna in vneto svetega navdušenja, da to pot ni misliti, da bi terorizem rodil socialnem demokratu zaželjeni uspeh. Zato pa sedaj besne. Na praznik 29. junija so imeli zborovanje, kjer so sklenili, da bodo vztrajali in rabili tudi silo, če ne bo šlo drugače. In res, drugi dan se jih je po peti uri zbralo pred tovarno do 400 ter so tam čakali, kdaj pridejo krščanski iz delavnice. Toda teh ni bilo. Zvedeli so, kaj nameraavjo in so si že ob štirih napravili prosto. Oni pa so, ko so to zvedeli, še dolgo rjaveli po ulici. Kar poči glas, da se ob 10. uri pripelje do 50 črnih mizarjev z Dunaja. To je bilo nekaj za rdečo gardo. Valila se je takoj proti kolodvoru, da s kamenjem pozdravi prenesete Dunajčane. Dunajčani pa, ki so bili že tu, so se v pest smejali graškim socialistom, ki so bili na en dan dvakrat potegnjeni.

Sedaj bi radi stavkali, pa ne smejo, kajti pogodba, ki so jo podpisali pred par leti, velja tudi zanje. Zato si ne morejo pomagati drugače, kot da vzamejo knjižnice. Tako je napravilo minulo soboto zopet 16 socialnih demokratov v delavnici Jöstlna, kjer ni bilo dosedaj nobenega krščanskega delavca. Sedaj pa, ko so oni sami napravili prostor, jih je moral g. Blohowsky, kateri ima že dovolj delavcev, dati nekaj tje. Govori se, da bodo zahtevali knjižnice tudi drugod, da na ta način prisilijo Blohowskega, da zopet vzame nazaj onih 40. Toda oni, vesel, da ima enkrat zanesljivo delavstvo, tega ne bo storil. Dobro bi bilo, da bi prišlo sem toliko naših mizarjev, da bi sproti zasledil vsako izpraznjeno mesto. Kdo ve, če se to ne zgodi. Sodrugi pa naj potem sami sebe za nos primejo. Nasilstvo, odjesti delavcu drugega mišljenja kruh, jih je za enkrat njih same zelo udarilo.

Do sedaj je še samo v par slučajih morala posredovati policija. Za vsak slučaj pa je pripravljena močna straža, da so krščanski mizarji popolnoma varni pred nasilstvi.

V vse slovenske družine „Slovenca“!
Agitirajte, da se po več oseb skupaj naroči na „Slovenca“!

Pesem se je končala z radostnim, iz daljave prihajajočim vriskom. Takrat pa je poskočila Jelica na noge. Na obrazu ji je žarela radost, in kar naenkrat je bila vsa izpremenjena. Ko bi jo videl zdaj kdo, pa bi ne verjel, da je to tista Jelica, ki je plakala dannadan za ljubimi starši. Vsa se je izpremenila kar naenkrat, in sreča in radost ji je sevala z obraza.

Domislila se je sosedove stare matere, ki so pripovedovali o dveh škrtih, ki stanujeta visoko v gorah. Nikomur ne storita žalega. Kogar ljubita, se mu približata in mu zapojejo pesem o sreči. In tisti človek je potem srečen vse svoje življenje, in žalosti ni več njemu. Tako se je zgodilo z rajnim Gregucem in z mnogo drugimi. — In zdaj je slišala sama tista dva škrtata, in srečna bo in žalosti ne bo več k nji.

Mračilo se je kroginkrog in zvezde so se prižigale na nebu. Jelica je stopala in skakala za kozami po potu in se je vedno bolj bližala tihim vasi.

V svojem velikem veselju pa ni slišala žalostnih klicev, ki so prihajali z Brdov in so klicali obupno: »Elza! Elza!« —

Tisto popoldne je bila šla Rušica zopet na grad. Težko ji je bilo to. Stara Špela, pa prositi grajščaka! Njega, ki ji je storil toliko bridkega v življenju! Trdno je bila prepričana, da ne gre zaman. Ko jo zagleda grajščak, se mu zbudi slaba vest in strah ga obide. Če že nima srca, pa bo vendar izpustil Breznikova dva, samo, da mu gre iz

Pred olivirljivo državnega zbora.

Državni zbor odpravi cesar.

Cesarjevo zdravje se je tako popboljšalo, da bo sam odpravi državni zbor s prestolnim govorom in ne prestolonaslednik, kakor so prvotno namerali. Ni še določeno, kdaj da se cesar poda v Išč.

Ministrski svet

se je pečal v soboto celo dopoldne in popoldne z izjavo, ki jo bo podal Gautsch, ko se predstavi državnemu zboru in z vladnimi predlogami, ki se predložijo zbornici. Ministri so obedovali skupno na Sacherjevem vrtu v Pratu, nakar so nadaljevali popoldne ministrski svet.

Kdaj bo sklican državni zbor?

Določeno še ni, kdaj da se skliče državni zbor, ker bodo končane volitve v Galiciji šele 5. t. m. Splošno sodijo, da se državni zbor skliče 15. julija. Prvo sejo bo vodil starostni predsednik Fuchs; za predsednika bo po dosedanjih poročilih izvoljen posl. Sylvester. Cesar govori prestolni govor 17. t. m. Državnozborsko predsedstvo se ob letni seziji odpelje v Išč, kjer izroči cesarju udanostno adresno. Načelnik krščansko-socialnega kluba bo poslanec Jodok Fink. Klub bo štel 70 članov, ker mu ne pristopijo dunajski poslanci. Kdo da postane načelnik »Poljskega kola«, še ni znano. Zdaj posreduje med Poljaki in Gautschem Bilinski. V poštev pridejo za načelstvo »Poljskega kola« Bilinski, industrijec Dluposz, dvorni svetnik dr. German in krakovski župan dr. Leo. V Šleziji izvoljena dva poljska poslanca ne pristopita h »Poljskemu kolu«. Judovskega in starorusinskega kluba v novi zbornici ne bo več.

Dr. Heilinger hujska naprej proti krščanskim socialcem.

Dr. Heilinger je naznanil vodstvu krščansko-socialne stranke, da izstopi iz krščansko-socialnega deželnozbornskega kluba, ker ne more sedeti skupno z Weifkirchnerjem v enem klubu, češ da je kot trgovinski minister oškodovalec koristit prebivalstva.

Krščansko-socialna stranka

bo zahtevala zase mesto prvega podpredsednika in bo izkušala ostati stranka, ki dela na vzravnano nasprotstev med posameznimi stanovi.

Nemški socialno-demokratski klub

se konstituira 6. t. m. na Dunaju. »Arbeiter Zeitung«, Adlerjevo glasilo, sodi, da ni gotovo, če se bo ustanovila v novi zbornici tudi skupna parlamentarna zveza narodnih socialno-demokratskih klubov z ozirom na Čehe in da se bo morala dobiti drugačna oblika za enotno postopanje v korist proletarskih slojev.

Čehi na Dunaju.

Predsedstvo enotnega »Češkega kluba« se poda na Dunaj, kjer se Gautsch posvetuje s češkimi voditelji. V Pragi bo nato plenarna klubova seja, kjer se bo sklepalo, kakšno stališče da naj zavzame klub nasproti Gautschu.

Slovanska umetniška razstava I. 1914.

V poslednji številki češkega mesečnika »Narodopisny Vjesnik češkoslovansky« objavlja vseučiliški profesor dr. L. Niederle zanimive podatke o vse-slovanski umetniški razstavi, spojeni z razstavo umetne obrti in etnografije, ki bi se imela otvoriti leta 1914 v Pragi. Ni dvoma, da bo etnografski oddelek tvoril središče te slovanske razstave. Nudil ne bo razstavi samo zunanje raznoličnosti, temveč bo tudi najboljša priča plemenske sorodnosti slovanskih narodov. In poleg vse svoje raznoličnosti bo motiv razstave edinstven. O pripravi poroča prof. Niederle sledeče: Pripravljalni odbor je pričel svoje delo za slovansko razstavo meseca marca 1911 ter je sestavil že program za razstavo. Po tem programu bi obstojal etnografski del iz naslednjih treh glavnih oddelkov: 1. Iz centralne ekspozicije v posebni zgradbi, v kateri bi bilo sistematsko zbrano etnografsko bogastvo slovanskih narodov, na principu narodnostnem in stvarnem tako, da se pokažejo po možnosti vse karakteristične strani posameznega slovanskega naroda; 2. iz skupine ljudskih domov; 3. iz poljedelskega oddelka, nameščenega v posebnem paviljonu, ki bi kazal sistematično sliko poljedelstva slovanskih narodov do časa, ko pridejo v porabo moderni stroji. Za centralno etnografsko zgradbo, ki naj bi bila arhitektonski okras te razstave, se predlaga temeljna ploskev 1500 m². Princip instalacije ni še docela določen. Cela ekspozicija je medtem šele v začetku, ter se more po potrebi tudi menjati. Iz izkušnje, pridobljene na etnografski razstavi leta 1895, in z ozirom na sredstva, predlaga pripravljalni odbor 60 do 65 zgradb za slovanske domove. Za orientacijo in podlago za nadaljne predloge v tem oziru sestavi je odbor popis takih ljudskih domov, eventualno tudi takih, ki pripadajo drugim slojem posameznega naroda, a imajo svoj poseben naroden značaj (n. pr. ruski boljarski dom, poljski plemiški dvor, srbski monastir itd.) V vsem predlaga profesor Niederle 15 češko-slovaških ljudskih stavb, 2 lužičke, 9 poljskih, 12 ruskih, 5 slovenskih, 13 srbsko-hrvaških in 11 bolgarskih. Pripomniti je treba, da je popis samo začasni projekt, ki naj služi za podlago nadaljnjim kombinacijam. Naloga vsakega posameznega slovanskega odbora je, da na tem temelju zgradi definitivni projekt za vsak slovanski narod. Pri določevanju tipov je treba v prvi vrsti paziti na to, da stavbe kažejo razvoj konstrukcije in notranje uredbe slovanske hiše od prvotnih oblik do današnjega dne, čisto arhitektonski moment je torej v drugi vrsti. Za poljedelski oddelek bo postavljen poseben paviljon, in ekspozicijo bo uredil poseben poljedelski odbor.

Znanost in umetnost.

Prireditve v kn. škof. zavodu sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano v nedeljo, dne 25. junija in ponovitev

*) Za sobotno številko prepozno došlo.

v ponedeljek, dne 26. junija, je prav lepo in častno uspela. Jako hvalevredno se je izvedel cel spored, ki je obstajal iz šestih glasbenih, deloma instrumentalnih deloma vokalnih komadov in iz šaloigre v štirih dejanjih »Radovan«. Kot prvo glasbeno točko je izvajal domači orkester K. Svobodovo koračnico »V slovo« (bolje: »V pozdrav«!) in je že ta overtura napravila na občinstvo najboljši vtis. Mimogrede omenjam, da obiščem navadno vsako leto kako prireditve v kn. šk. zavodih in moram priznati, da je ravno tamošnji orkester čedalje bolj kompakten, ubran in siguran v nastopu. Kot nadaljne instrumentalne točke so bile na sporedu Jos. Haydnova arija iz »Stvarjenja« za klavir in harmonij, Fr. A. Boieldieujeva arija iz opere »Bela dama« za kvartet in lok in Jos. Novakov »Pozdrav iz Prage« za zbor gosli s klavirjem. Tudi te točke so bile prav dobro naštudirane in so gojenci pokazali v njih precejšnjo spretnost. Posebno je dopadel »Pozdrav iz Prage«, ki ga je čvrsto in energično izvajalo kakih dvanaest do petnajst goslačev s spremljanjem klavirja. — Kaj fini sta bili vokalni točki Ferd. Juvančev mešani zbor »Na goro« in dr. Ant. Schwabov mešani zbor »Dobro jutro« s spremljanjem klavirja. Zbor ni sicer posebno močan, a kar najboljše discipliniran in izvežban. Bilo je v resnici veselje gledati te mlade, jasne obraze, kako so pazljivo zrlji na svojega dirigenta, vlč. g. Vojteha Hybaška in atanko sledili vsakemu njegovemu migljaju. Čista intonacija, markantno dinamično niansiranje in stroga ritmična umerjenost so nekako poglavitne vrline tega dijaškega zbora. Vsa čast g. zborovodju in kapelniku Hybašku, ki je znal bodisi pri zboru ali pri orkestru v primeroma kratkem času doseči tako lepe uspehe. — Tudi J. Logarjeva žaloigra »Radovan« se je igrala povsem dobro, in so bili gojenci igralci v nekaterih vlogah naravnost izborni. Igra, katere snov je vzeta iz kmetijskih uporov v 16. stoletju in je bila že objavljena v »Mentorju« (leta 1910), je živahna in zanimiva in četudi ne popolnoma brez tehničnih napak, vendar vseskozi plemenito zamišljena in bo zlasti našim mladeniškim odrom dobro došla. — Končno pristavljam še, da je tudi med posameznimi dejanji žaloigre igrala domača godba na lok, klavir in harmonij in žela od prisotnega občinstva zaslužen priznanje in pohvalo. — S. Premrl.

ŠPANSKA ZOPET IMENUJE POSLANIKA PRI VATIKANU.

Dunajski diplomati trde, da se na posredovanje španskega kralja zopet zasede špansko poslaniško mesto pri Vatikanu. Poslanik postane Don Narro Reverter.

OGRSKI ŠKOF PROCHASZKA PREROKLICAL SVOJE ZMOT.

Rimska kongregacija indicij je obsodila tri dele csekes fehvareškega škofa dr. Otokarja Prochaszke. Škof je takoj izjavil, da se podvrže sodbi apostolske stolice in je to tudi naznanil svojim vernikom v posebnem pastirskem pismu.

ALBANSKA VSTAJA.

Iz Carigrada poroča »N. F. Presse«: Položaj ob črnogorski meji je brezupen. Niti en vstaša se še ni vdal, marveč so Malisori v četrtek zopet napadli ob Zem reki Turke. Boj je trajal še 1. julija zjutraj. Med padlimi vstaši so našli tudi Črnogorce, katerih se je veliko bojevalo med vstaši. Torgut Šefket paša je odposlal na bojišče oddelek strojnih pušk. Iz Carigrada se mu je ukazalo, da mora ostati v defenzivi in da ne sme prodirati, dokler ne dobi določna nadaljna povelja. Poročilo, da ima še Torgut Šefket paša ukaze za slučaj vojske s Črnogorci, še ni potrjeno. Pač so pa strune med Črnogorci in Turki tako napete, da lahko vsak trenutek izbruhne vojska med Turki in Črnogorci. Tista napovedana komisija, ki naj bi uredila mejo, ni pričela poslovati in tudi njen turški član še ni odpotoval. Turška časopisje piše zelo bojevitno in računsko za vojsko na tri strani. Vojaški listi zahtevajo, naj izroči Turčija Črni gori ultimatum. Turški častniki osobito hujskajo proti Rusiji, tako da se je že zato precej časa posvetoval Čarikov s turškim zunanjim ministrom. Po celi Turčiji se mobilizira. Vojaški se pripravljajo deloma za Albanijo, drugi za Arabijo, kamor pošiljajo tudi krščanske vojaške.

Albanski zdravnik Besim beg iz Gorice se je podal s 7 krščanskimi in 5 mohamedanskimi Albanci v gore, da hujska gorske albanske rodove na boj za samostojno Albanijo. Besim beg dela na to, da se zvežejo Albanci z grškimi in bulgarskimi četami. Turke Besimova agitacija zelo skrbi in so proti Besimu odposlali močne vojaške oddelke.

oči stara Špela, ki ga spominja na tisto črno dejanje.

Tako je mislila Rušica, ko je stopala počasi in sključeno proti gradu. Že od daleč je slišala hrum in šum, ki je prihajal doli z grada. »Gosté se zdaj po bogatem lovu in so židane volje,« je pomislila starka, ko je obstala za hip pred mostom, ki je vodil preko širokega jarka. Obrisala je znoj z obraza, potem pa je stopila na most in dalje skozi vrata. Hlapec Šimen je stopil korak nazaj, ko jo je zagledal. Besedice ni rekel in tudi branil ji ni; kajti bal se je starke, o kateri so govorili, da je čarovnica. Gledal je samo za njo, ko je stopala počasi, opirajoč se na kljukasto palico, po visokih stopnicah. Rušica ga še zapazila ni. Gledala je v tla, kakor bi še vedno premišljevala, kako naj govori z grajščakom. Medtem pa je prišla od stopnice do stopnice v grad. Prav razločno je že čula glasove, ki so se smejali nekje v bližini. Dospela je do velikih vrat. Postala je še in se je odkasljala, predno je prišla za kluko.

V veliki dvorani so sedeli okrog dolge mize grajski lovci pri bogati pojedini. Obnesel se je bil lov in z bogatim plenom so se vrnili domov. Židane volje je bil grajščak, ki je sedel sredi lovcev. Smejal se je glasno, če je povedal kdo smešen dovtip, in je dregal s komolcem svojega bledega gosta, ki je sedel poleg njega. Toda gospod iz Korotana se ni smejal. Držal se je resno in je bil globoko zamišljen. To pa ni bilo grajščaku po volji. Da bi ga spravil v dobro voljo, mu je pripovedo-

val kratkočasne reči in se je smejal veselo. A gost je bil vedno bolj zamišljen in komaj je vedel, kaj mu pripoveduje grajščak.

»Veš kaj, prijatelj?« mu je govoril grajščak. »Čemu se držiš tako? Danes, ko smo imeli tako neverjetno srečo na lovu!«

Tujez iz Korotana je zmignil z rameni. »Kakor veš, odpotujem jutri zjutraj. Skrbi me že, kako je doma.«

»Kaj te bo skrbelo?« je dejal grajščak in se je zasmejal. »Zdi se mi, da se kaj zelo trudiš na svojem posestvu. Kaj ne? — No, veš, jeseni te gotovo obiščem. V Korotanu mora biti zadosti lepe divjačine. To bo veselje!«

Bledi gost je pogledal grajščaka, in komaj viden smehljal mu je šinil preko lica. »Vem, da prideš. In veselilo me bo zelo. Da, da — prideš, še predno si sam misliš.«

»Zato pa se ne drži danes tako pušto! Vesel bodi kakor jaz.« — Grajščak je trčil s svojim gostom na dobro srečo. Tudi lovci so dvignili čaše. In po vsi dvorani se je zasilal veselí zvenket kupic, in radostni glasovi so klicali: »Na dobro srečo!« — Vedno večje veselje se je budilo med lovci. Govorili so glasno in smejali so se, da se je slišalo doli na polje, kjer je žgalo žareče solnce bedne tlačane. Ozirali so se na grad, odkoder je zvenelo tisto glasno veselje. Bridke misli so jim napolnile srca, in mrmrali so predse tihe, nerazločne besede.

(Dalje.)

BOJ MED PORTUGALSKIMI IN NIZOZEMSKIMI VOJAKI.

Na otoku Timor se je vnel boj med nizozemskimi in portugalskimi vojniki. Portugalci so zasedli nizozemsko ozemlje. Nizozemci so koncentrirali 400 mož in ojačili obmejne vojaške oddelke za dve stotniki.

Dnevne novice.

+ **Za župana v Litiji** je bil včeraj izvoljen odločni pristaš S. L. S. g. Oroslav Brice, trgovec v Litiji. Naše uredništvo je brzojavno pozdravilo prvega našega župana v Litiji, izražajoč tako čestitke vseh somišljenikov S. L. S. Padec Litije je zopet velik udarec liberalizmu. Slava vsem, ki so z jekleno odločnostjo S. L. S. priborili tako lep uspeh.

+ **Zmaga S. L. S. v Loškem Potoku.** Pri občinskih volitvah v Loškem Potoku je na celi črti zmagala S. L. S. Tudi v podobčinah je zmagala S. L. S. Živel Loški Potok!

+ **Slavnost na Viču-Glincah** je bila včeraj nad vse sijajna. Udeležba je bila ogromna in so nasprotniki onemeli moralno gledati naš zmagoslavni pohod. Od vseh strani so prihitali somišljeniki počastiti vzorno delavne sobojevnike na Viču-Glincah. Obljubljeno nam je o tej prelepi slavnosti obširno poročilo.

+ **Shod slovenskih krščansko-socialnih železničarjev**, ki ga je sklicalo ljubljansko zaupništvo »Prometne Zveze«, se je vršil včeraj v ljubljanskem »Ljudskem Domu«. Zastopani so bili železničarji vseh železniških prog, ki vodijo po slovenskih pokrajinah. Osobito je navdušilo zborovalce, ker je bila zastopana na zborovanju tudi mlada skupina »Prometne Zveze« v Trstu, kakor tudi, da so došli tudi zastopniki iz Prvačine, Gorice in z drugih goriških postaj. Zastopani so bili tudi štajerski krščanski železničarji in seveda tudi predsednik ljubljanske skupine in voditelj zaupništva »Prometne Zveze« za južne pokrajine v Ljubljani, tovariš Koleča. Za predsednika je bil izvoljen državni in deželni poslanec profesor Evgen Jarc, za podpredsednike pa tovariši: Koleča, Ljubljana; Prummer, Trst; Vončina, Prvačina; Pajk, Zatičina; Pavčnik, Rimske Toplice; zapisnikarja sta bila tovariša Wislák in Ošaben, Ljubljana. Prvi je govoril poslanec Evgen Jarc o predmetu »Mi in naši nasprotniki«. Razblinil je vse laži, ki so jih širili soc. demokrati ob volitvah proti naši stranki in izjavil, da se bo S. L. S. tudi odsele, kakor se je že, zavzemala za koristi kršč. železničarjev. Priporočal je skrb za našačej in osobito, da naj se širi med krščanskimi železničarji krščansko časopisje. »Našo Moč« itak dobe vsi slovenski člani »Prometne Zveze« brezplačno, zato naj se pa tudi trdno oklenejo in naročajo »Slovenca«, ki naj ga tudi širijo po vseh javnih lokalih. V gostilno, ki nima »Slovenca«, naj krščanski železničar ne gre. Sledila je razprava, ki so se udeležili tovariši: Koleča, Ljubljana; Pavčnik, Rimske Toplice; Bogataj, Jesenice; Prummer, Trst; Virant, Loški Potok in tovariš Breznik. Pri drugi točki, stanovske zadeve, so poročali železničarji sami. Razprava je bila zelo živahna. Sprejete so bile resolucije plačilnice Podmelec, pisarniških slug južne železnice, resolucija novomeških članov »Prometne Zveze«, članov »Prometne Zveze« kurilnica, Ljubljana; plačilnice Bohinjska Bistrica, plačilnice Prvačina, članov »P. Z.« na Bohinjski Bistrici in resolucija osebja južne železnice. Moškerc je govoril nato o nekaterih organizacijsko-tektoničnih dolžnostih. Sklenilo se je prirediti še letos dva pokrajinska shoda in sicer enega za Primorsko in enega za Spodnje Štajersko. Vodstvo zaupništva v Ljubljani se pooblasti, da uvede pripravljalna dela in da stopi v stik s poslancema dr. Benkovičem in Fonom. Na shod pride med tem poslanec dr. Krek, živahno pozdravljen z živio-klici in s ploskanjem. Poslanec dr. Krek govori na to sklepni govor, v katerem pove, da je že dvakrat govoril na Viču in da bo imel še popoldne dva shoda v kamniškem volilnem okraju. V svojem govoru izjava, da se za železničarje vse stranke zelo potegujejo. V državnem zboru so stavile razne stranke predloge za železničarje, ki so bili zelo lepi, a bili so le pesek v oči, ker tudi soc. demokrati niso ničesar storili, da bi se bilo o teh popirjih vedno razpravljalo, dasi jih je govornik vedno dregal. Govornik nato ožigosa proti železničarske predloge osobito nemško-nacionalnega poslanca Stelzla, ki je med drugim grajal, da ni prav, ker železnice zidajo hiše, kjer stanujejo železničarji. Iz tega se vidi, koliko da so vredni predlogi, ki

jih je stavil tudi nemško-nacionalni Kroy. Ampak tudi soc. demokrati niso niti s prstom ganili, da bi prišli v razpravo predlogi, ki se tičejo koristi železničarjev, dasi je govornik silil tudi soc. demokrata na to. Velika slemarija je, fabricirati predloge, v zbornici pa prav nič storiti, da se o njih tudi razpravlja in sklepa. — Po dr. Krekovem govoru zaključil Koleča ob tričetrt na 2 popoldne lepo uspelo IV. zborovanje slovenskih krščansko-socialnih železničarjev. — Shod je pokazal, da napreduje naša organizacija med železničarji in da bo še bolj, to kažeta navdušenje in deloljubje naših železničarjev.

+ **Cesta Žiri—Rovte—Logatec.** Že trideset let se vleče žirovsko cestno vprašanje, ki se ni rešilo toliko časa zaradi nasprotujočih si lokalnih interesov v žirovski občini. Da se ta zadeva vendar privede do konca, je sklical deželni odbor sejo okrajnega cestnega odbora idrijskega v Žiri. Tam se je vršil najprej obhod projektiranih tras, ki se ga je udeležilo tudi mnogo posestnikov. Potem se je vršila seja. Deželni odbornik dr. Lampe je poročal, da je volja deželnega odbora cestno zvezo med Žirami in Logatcem takoj izvršiti. Odlašati se več ne sme, ampak sklepu, ki bodi odločen, bo sledil razpis zgradbe, ki se naj letos tudi prične in po možnosti tudi dovrši. Dež. stavbni svetnik Sbrizaj je obrazložil projekt tehnično in poročal o približnih stroških, ker se mora za dva dela ceste podrobni načrt že izdelati. Načelnik idrijskega cestnega odbora, Didič, je nato vodil sejo, pri kateri se je cestni odbor izrekel soglasno za to, da pojdi cesta z desnega brega Sore pred Žirem po mostu na levi breg in v Žiri, ker je s tem ustrezno vasi Žiri, druge vasi pa nimajo od tega nobene škode, ker so ravnotako deležne ceste. Podrobni načrt za ta del se bo takoj izdelal. Gospodarski odbor žirovski je izjavil, da dá zastoj potrebno kameenje, posestniki so izjavili, da odstopijo svet zastoj. Zoper daljino traso ob Sori ni ugovora. Pač pa je sklenil idrijski cestni odbor, da hoče cesto graditi čez Zajele, da se ogne klancem. Zato treba tu nanovo trasirati. Ker leži ta del v logaškem ozemlju, sklicuje deželni odbor skupno sejo idrijskega in logaškega cestnega odbora za četrtek 6. julija. Vršil se bo zopet skupni obhod nove trase in nato bosta sklepala oba cestna odbora.

+ **Nameščen je semeniški duhovnik Leopold Erzín** za kaplana v Planini pri Rakeku.

+ **Slovenski abiturijenti** spominjate se pri razhodu »Slovenske Straže«!

— **Odlikovanje.** Cesar je povzdignil generalnega majorja Lamberta Kon-schegg v plemiški stan ter mu podelil ime »Prambur«.

— **Občni zbor Zadružne bolniške blagajne na Bledu**, se vrši dne 16. julija 1911, v nedeljo popoldne ob 2. uri v hotelu »Triglav« na Bledu.

— **Pogorelec v Gabrju.** Beda, v kateri se pogorelci v Gabrju nahajajo, se kaže v vedno večji meri. Ne vedo, kako bi začeli. V sredo popoldne si je ogledal pogorišče gospod deželni poslanec; tudi državni poslanec je prihitel v četrtek pogledat ter ljudem tudi že zagotovilo o različnih podporah prinesel. Podučil jih je, kako si naj sedaj praktično sezidajo svoja gospodarska poslopja. Še v četrtek, torej pet dni po požaru je telo na pogorišču. Kako potrebna bi bila v Brunskih požarnih brambah, ki bi vsaj prihitela na pomoč. Prvi, ki je z darovi prihitel pogorelcem v pomoč je g. Zurec. Lep dar je izročil tudi g. drž. poslanec. Hvala vsem preč. gg. župnikom, ki so takoj dejanski pokazali ljubezen do ponesrečencev. Beda velika, prosimo in trkamo na vrata usmiljenih src. — Blagorodni g. dr. Vl. Zitek je daroval za pogorelce v Gabrju 10 K in njegov koncipijent g. dr. Malnarič 2 kroni.

— **Požigalka in morilka.** V noči 25. junija je nastal pri posestniku vulgo Blazniku v Ljubičah v pliberskem sodnem okraju požar v gospodarskem poslopiju, ki ga je popolnoma vpepelil. Škode je 4000 kron. Žrtev požara pa bi bil kmalu tudi hlapec, ki je spal na podu in ki so ga zbudili v zadnjem trenutku: Kot požigalko so prijeli neko Marijo Schmautzer iz Kotlov, ki je svoječasno stanovala pri Blazniku. Izpovedala je, da je zažgala iz maščevanja, ker ji je Blaznik stanovanje odpovedal. Istemu posestniku je že pred dvema letoma pogorelo gospodarsko poslopje. Tudi takrat so sumničili Schmautzerjevo, a je bila vsled pomanjkanja dokazov pred sodiščem oproščena. Pred leti je tudi zastupila svojega lastnega otroka, kar je tudi sedaj priznala v preiskavi.

— **Štrajk zidarjev v Gorici.** V soboto so začeli vsi zidarji štrajkat, ker

se ni ugodilo njihovim zahtevam. Zahtevajo namreč povišanje dnevnine za približno eno krono na dan, nadalje pol ure manj dela na dan ter slično organizacijo kot jo imajo tiskarji.

— **Notar Alojzij Pegan v Idriji** toži, kakor piše soc.-dem. časopisje, radi razžaljenja časti sodruga Ivana Stravs, župana v Idriji in sodruga Josipa Božiča, rudarja in posestnika v Idriji.

— **Nesreča na morju.** Iz Pulja se nam piše: V sredo se je v dve uri od Pulja oddaljenem Medolinu odpravil ribič Anton Demarin v spremstvu nekoga prijatelja in svojega 13letnega nečaka na ribji lov. Ravno isti dan je razsajala na morju zelo huda nevihta. Ko so imenovani prišli s svojo majhno jadernico že precej daleč od kraja, so morski valovi isto s tako silo premetavali, da jo v njej se nahajajoči ribiči niso mogli več obvladati. Burja jim je raztrgala jadra, valovi so jim vzeli vesla in tako so ostali vsi trije med nebom in razburkanim morjem brez vsake pomoči. Razjarjenemu morju se tudi to ni zadostovalo. Prišel je velik val in vrgel enega ribiča čez krov. Po pripovedovanju drugih dveh, katara sta se zamogla z največjimi težavami rešiti smrti, se je v morje vrženi boril dolgo časa z valovi, dokler mu niso opešale vse moči. Ko je nesrečnež čutil, da ni več rešitve zanj, je še zaklical svojemu prijatelju v čoln: »Za mene ni več rešitve, izkušaj se sam rešiti in pazi mi na nečaka!« Nato je onemogel in izginil v morskih valovih. Trupla še niso našli.

— **Najden utopljenec.** Moštvo torpedovke »24« je našlo pri Pulju v morju truplo pred nekaj dnevi utopljenega kurjača Beljaka.

— **Viribus Unitis v Pulju.** Rešilni ladji »Herkules« in »Pluto« ste privlekli iz Trsta naš prvi dreadnought »Viribus Unitis« v puljsko ladjedelnico, kjer se ga bo v novem doku prebarvalo.

— **Tretja žrtev grozne nesreče v Voloski.** Dne 16. maja se je zgodila v Voloski, kot smo že poročali, grozna nesreča. Pristaniški kapitan Gustav Peroš si je nabavil steklenico bencina, 25 litrov, ter poslal dva dečka, da mu jo prinesejo domov. Dečkoma pa je steklenica padla na kamnito stopnišče ter se razbila, bencin pa se je razlil po tleh. V strahu zaradi škode, ki sta jo napravila, sta pobegnila, ne da bi povedala komu, kaj se je zgodilo. Nesrečni slučaj je hotel, da je ravno trenutek pozneje šel skozi to stopnišče finančni nadzornik Stefan Semenič s svojima otrokoma, petletno Emo in dveletno Olgo. Ko je šel preko razlitega bencina, si je Semenič v svojo nesrečo prižgal cigareto in vrgel gorečo vžgalico na tla. V tem hipu se je vnel razliti bencin v obsegu kot se je razlil in nesrečni oče je bil naenkrat v morju plamena, iz katerega ni mogel ne naprej ne nazaj. Zbravši vse svoje duševne sile je planil z otrokoma skozi planjen, a bilo je že prepozno. Otrokoma se je vnela obleka in predno ju je pogasil, sta dobila otroka take opekline, da je bilo malo nade, da okrevata. Toda tudi Semeniču se ni zgodilo dosti boljše. Vse tri so takoj nato prepeljali v reško bolnišnico, kjer sta otroka kmalu nato umrla v groznih mukah. Oče pa se je bori s smrtjo od 16. maja do zadnjega dne junija, ko ji je podlegel. Res, pomilovanja je vredna uboga vdova.

— **Umrli** je včeraj gosp. Franc Habjan, posestnik, trgovec in občinski odbornik v Stobu pri Domžalah. Pogreb bo v torek 4. t. m. ob pol 9. uri dopoldne. Svetila mu večna luč!

— **Semenj v Kandiji.** Prihodnji četrtek 6. t. m. bo v Kandiji semenj za govejo živino in prešiče.

— **Prihod angleške eskadre v Trst.** V soboto ob 2. uri 15 min. popoldne je priplula v tržaško luko divizija angleških vojnih ladij. Divizija je sestavljena iz sledečih vojnih ladij »Exmouth« (admiralska ladja), poveljnik kapitan Stuard Nikolson, s 16 topovi in 770 možmi; »Cornwallis«, poveljnik kap. R. H. Anstruther s 16 topovi in 761 možmi; »Triumph«, poveljnik kapitan Arthur Waymouth, s 18 topovi in 756 možmi. Avizo-ladja »Hussar« ni še prišla. Eskadra stoji pod poveljstvom komodorja Sir Edmunda Poe. Ladje so priplule iz Malte po 7 dnevni vožnji, vstevši postajo v Patrasu. Čim so se ladje prikazale, so pozdravile mesto z 21 streli iz topov, kateremu pozdravu je odgovorila baterija ob svetilniku z enakim številom strelav.

Ljubljanske novice.

Ij **Umrli** je občesposhtovani ljubljanski meščan, hišni posednik in tovarnar pohlštva gosp. Ludovik Widmayer. Naj počiva v miru!

Ij **Imenovanja pri c. kr. finančnem ravnateljstvu v Ljubljani.** C. kr. fi-

nančno ministrstvo je imenovalo gosp. Adolfa Langofa za c. kr. rač. nadsvetnika v VII. čin. razredu in g. Ivana Jermana za c. kr. rač. svetnika v VIII. čin. raz. za področje kranjskega finančnega ravnateljstva.

Ij **Društvo pisarniških oficijantov in pomočnikov** imelo je včeraj v salonu hotela »Ilirija« svoj redni občni zbor. Udeležba je bila povoljna, vendar bi bilo želeli, da bi se tudi zunanji člani udeleževali društvenih zborovanj, sosebno v času, ko se gre za najvitalnejša stanovska vprašanja. Po pozdravnem govoru predsednika Rado Šturma poročal je društveni tajnik gosp. Potrato o poslovanju v prejšnjem letu, iz katerega povzamemo, da je imel odbor 11 rednih in 2 izvanredni seji. Dpisov rešilo se je 11, tikajočih se zgolj stanovskih zadev. Blagajnik g. Schott izkazuje 382 K 03 h prejemkov in 204 K 47 h izdatkov. V blagajni nahajajoča se gotovina znaša 177 K 56 h. Pri naslednji točki dnevnega reda poročajo društveni predsednik obširno o zadnji načelniški konferenci na Dunaju. V poročilu omenja zasluge poslancev, ki so se zavzeli za rešitev vprašanja oficijantov, in povdarja, da bi državna zbornica sigurno sprejela predlog uradniškega odseka, ki je zahteval ureditev kričeih razmer oficijantov postavnim potom. Vendar je bila zbornica razpuščena in s tem je bilo potisnjeno tudi to vprašanje v ozadje. Pozivlja navzoče k vztrajnemu delu, da čimprej dospemo k rešitvi. Ob koncu poročila spominja se tudi zaslug drž. poslancev g. Gostinčarja, ki se je kot član uradniškega odseka za oficijante vsestransko toplo zavzemal. Pri volitvi odbora je bil za predsednika soglasno izvoljen g. Rado Šturm, v odbor pa gg. Urlep, Logar, Potrato, Bischof, Adamič, Šabec, Semen, Kadunc, Zorc, Mali, Müller, Blaž, Schott in Drašler. Koncem zborovanja spominja se predsednik v toplih besedah umrlega člana gosp. Brufacha, pozivljajoč navzoče, da se v znak sožalja dvignejo razsedežev. Zahvaljuje se ljubljanskim dnevnikom na naklonjenosti pri objavi društvenih poročil, v navdušujočih besedah kliče k organizaciji in zaključuje občni zbor.

Ij **V blaznico** so pripeljali danes 24-letno posestnikovo hči iz Kava pri Ambrusu na Dolenjskem, Ano Hočevar.

Ij **Upokojeni župnik Brce** je sedaj stalno suspendiran. Namesto da bi preklinal razžaljivo kritiko svoje suspenzije v liberalnih listih, je poslal v »Slovenski Narod« nek preklic, ki je obsegal nova žaljenja cerkvene oblasti. Z ozirom na to ga je knežškofijski ordinarijat stalno suspendiral.

Ij **Nevaren vojak.** Sinoči proti 11. uri je prišel v Šelenburgovo ulico nek prostak 27. pešpolka ter tam začel loviti civilne osebe. Ko so mu le ušle, je šel v Zvezdo ter tam počel isto, potem pa pred uršulinsko cerkev. Ker se je bilo bati, da bi komu ne storil kaj žalega, sta nerodneža dva stražnika razorožila ter ga odvedla na osrednjo policijsko stražnico, kjer so ga oddali vojaški oblasti.

Ij **O občnem zboru uradniškega gospodarskega društva** je priobčil »Slov. Narod« poročilo, polno osebnih napadov na g. Bradaško, odgovor g. Bradaške, ki ga je dal na občnem zboru, je pa zamolčal. Nimamo povoda, da ne bi izpopolnili to »Narodovo« poročilo z odgovorom g. Bradaške, ki nam ga je dal na razpolago naš poročevalec:

Oglasi se k besedi oficijal Bradaška, ki izvaja sledeče: Ko je novi odbor meseca julija leta 1910 začel poslovati, se je napravilo bilanco, ki je izkazovala dobiček pri odbitku 20odstotkov od prodajne cene blaga. Toliko se je tudi odbilo pri bilanci leta 1909. Da bi se dokazalo slabo stanje društva, katero je hotel profesor Reisner takrat v konkurzu pognati, se je pa odbilo julija 1910 pri špecerijskem blagu 30 odstotkov, pri ostalem pa 40 odstotkov in kljub temu so bile vse terjatve pokrite. V bilanci, ki jo pa danes predlaga odbor, se je pa odbilo le 10 odstotkov od prodajne vrednosti. Ta 30odstotna razlika pač najbolj ilustruje »izborna« gospodarstvo novega odbora. Glede trditve profesorja Reisnerja, da je on vse uredil radi podružnice v Rudolfovem, pravi, da je bil že govornik sam vse uredil in prof. Reisnerju ni nikako delo več ostalo v izvršitev. Tudi govornik ve o tem, da se je precej blaga pokvarilo, a to v dobi novega gospodarstva. Vino se ni pokvarilo v Šiški, marveč v kleti v mestu. Škontracijski operat iz meseca julija leta 1910 dokazuje, da so bili takrat sodi napolnjeni, meseca septembra pa, ko je prišel prvič g. Levart v klet, so bili vsi sodi odprti. Ker izkazuje predložena bilanca za leto 1910 med izgubo tudi postavko »Premalo izkazanih upravnih stroškov leta 1909 po 500 K«, dokaže govornik, da c. revizor

Pečar ni prav sešteval. V računu o dobičku in izgubi v letu 1909 znašajo namreč upravni troški 9317 K 79 v, v računskem zaključku pa je za stroške pri raznih stvarih postavljenih 9867 K 79 v, torej znaša razlika 550 K in ne 500 K. Teh 550 K pa ne zadeva dobička v letu 1909, ker so to remuneracije, ki so se izplačale na podlagi sklepa obč. zbora in čistega dobička leta 1908. Torej je bila bilanca za leto 1909 popolnoma pravilna, ona za leto 1910 pa je vsled tega nepravilna. Ker je trdil g. rev. Pečar, da za 2669 K 70 v ni nikakih izkazil, pojasni Bradaška, da so se dokler je bil on v društvu, redno koncem meseca ti troški zaračunavali na podlagi posebne konsignacije, ki se je priložila fakturam. Tudi se sklicuje Bradaška na rev. Reicherja, ki je po reviziji v mesecu oktobru leta 1910 nagovarjal prejšnjo knjigovodkinjo, naj gre nazaj v društvo, ker se tam nikdo ne spozna, iz česar sledi, da je bilo v prvi polovici leta 1910, ko je bil še Bradaška društveni tajnik, knjigovodstvo v redu. (Med tem pojasni revizor Pečar, da je njegova opazka o pomankljivosti knjigovodstva zadevala tudi drugo polovico leta 1910, torej za časa poslovanja novega odbora.)

Pri slučajnostih se zopet oglasi oficijal Bradaška, ki trdi, da je novi odbor likvidiral kot rekonvalescentu njegov partikulare za Rudolfovo in da je leta pripoznal njegovo upravičenost z ozirom na izvršeno delo. Da spravlja prof. Reisner to na dan, dokazuje njegovo malenkostnost. Res pa je, da je takrat trdil profesor Reisner, da bo on vedno na lastne stroške potoval za društvo, a par dni kasneje si je zaračunal vožnjo in prenočišče brez odborove pritrditve. Govornik se spominja dogodkov ob lanskem občnem zboru, ko je vodil opozicijo zoper Bradaška ravno profesor Reisner, ki ga je najbolj napadal radi podružnice v Rudolfovem — delo Bradaške — in radi predlagane premembe pravil glede poročstva, govoreč o indolentnosti Novomeščanov in zagotovitveni pasivnosti takega podjetja. Danes pa je dokazano, da je novomeška podružnica pač sama aktivna, a ljubljanska trgovina visoko pasivna. Podpredsednik svetnik Langof, je dejal pred nedavnim časom govorniku, da je prepričan, da bi bil Bradaška dobil kupce za blago, a za novi odbor da je bilo podjetje preveliko zasnovano. Res je, da se je sklenilo julija 1910 omejiti manufakturno blago, a poslovodja Lukež — svak prof. Reisnerja — ki se je le pol leta učil špecerijske stroke — je naročil kljub temu veliko črevljev in dražjih kot prej. Res je, da so prišle neke čepice in taške za uslužbenke, pa tudi to je res, da jih je pobasal Lukež in jih le na pritisk izročil v roke, kamor so bile namenjene — torej zopet pod novim odborom. Če je profesor Reisner bil tako nepreviden, da je kupil po knjigovodkinji za 2000 K samo cvirna, ne more mu pomagati Bradaška, kateremu bi se to ne pripetilo, ker je vedno sam vedel kaj mora naročiti. Rado veden je tudi govornik, kaj da je imel opraviti v društvenih lokalih ponoči po končanem delu — potem ko je vse uslužbenstvo že spodil domov — poslovodja Lukež. Kdo je plačal ono polovico šunke, ki je izginila raz prodajne mize? Vprašal je tudi prof. Reisnerja, če se spominja, kako je bilo z onim zabojem piva, ki ga je pač spil, a se ga je branil plačati društveni predsednik.

Da ob tako uzornem gospodarstvu primanjkljaji ne morejo presenetiti, je res.

Ij **Za računskega oficijala** je imenovan v Gradcu g. Franc Poljanec.

Ij **Nekdo pobira** po Ljubljani za Jugoslovansko Strokovno Zvezo ter ima na poli zapisano, da je nabiranje namenjeno bolniški podpori za Vič-Glince. Centrala Jugoslovanske Strokovne Zveze ni za tako pobiranje nikogar pooblastila.

Ij **S ceste**. Ko je nesel v soboto mizarski mojster Ludovik Puh po Karlovski cesti neko okno in šel preblizo proge električne cestne železnice, pride za njim električni voz ter je zadel v okno. Pri tem se je Puh opotekel proti vozu, kateri ga je sunil od sebe tako, da je padel in zadobil notranje telesne poškodbe. — Istega dne je šla po Dolenski cesti šivilja Alojzija Štrajnerjeva, za katero je pridrvil nek kolesar ter se zagnal v njo s tako silo, da je padla ter se na obeh nogah znatno telesno poškodovala.

Štajerske novice.

Ž **Žalosten konec Narodne stranke v Savinjski dolini**. Ker je bila Narodna stranka ob volitvah v zvezi s Štajercijanci in soc. demokrati, je s tem zaigrala pravico do svojega naslova. To je čutila sama. Zato v svojem glasilu ni

rabila več svojega pravega imena, ampak Robleka je priporočal neki sramežljivi »Kmečki volilni odbor«. Sedaj, ko so pogoreli liberalci, se silno zijejo nad svojimi celjskimi prvaki. Da jih ti dohtarji nekoliko potolažijo, so sklicali za nedeljo shod v Zalcu ter jih nafarbali, da bodo volitve »najbrž« razveljavljene. Ker se Narodna stranka sramuje svojega imena, si je dala na shodu drugo ime: Gospodarsko in politično društvo za Sav. dolino. Pa tudi to ne bo držalo. Ljudje preveč poznajo liberalce, če se tudi dajo desetkrat prekrstiti na drugo ime. Pred žalskim shodom so upili, da mora biti novokrščena stranka strogo agrarna, brez duhovnikov in dohtarjev. No, brez prvih je res, da bo pa tudi brez drugih, je pokazal že prvi shod. Glavno besedo sta imela na njem dr. Kukovec in dr. Kalan. . . Vsi pripravljalni odborniki so tudi same liberalne kapacitete. Savinjska dolina pa kljub temu ostane v taboru S. K. Z.

Nemčija izkrcala vojake v Maroku.

»Norddeutsche Allgemeine Zeitung« objavlja članek, ki izvaja, da so zahtevale nemške tvrdke, da naj nemška vlada štiti njih koristi. »Kölnische Volkszeitung« poroča, da imajo Nemci pri Agadiru velika kmečka posestva, ki so tako obširna, da je na nekem posestvu zaposlenih 120 oseb, na nekem drugem pa 60. Nemška trgovina je v Maroku zelo interesirana, kakor tudi pri rudnikih, ki leže v agadirski okolici. Nemška vlada se je ozirala na prošnjo svojih podanikov in je odposlala pred Agadir topničarko »Panther« in o tem obvestila tudi velevladst. »Agence Havas« poroča, da je obvestil o tem koraku nemške vlade 1. t. m. nemški poslanik baron Schoen francoskega zunanjega ministra. Francozi so zaradi intervencije Nemčije v Maroku zelo vznemirjeni in preseneteni. Stvar je resna in lahko slede dalekosežne posledice.

Obveščanje francoske vlade po nemškem poslaniku.

Pariz, 3. julija. »Agence Havas« poroča: V soboto je obvestil nemški poslanik baron pl. Schoen francoskega zunanjega ministra de Selvesa, da je odposlala Nemčija topničarko »Panther« v agadirsko pristanišče. De Selves je vzel obvestilo z velikim taktom na znanje, dasi ni skrival, da bo presenečeno po tem koraku javno mnenje in je baje obžaloval, da bodo ovirani prijateljski dogovori obeh vlad po tem koraku.

Francoski zunanji minister je govoril o posredovanju Nemčije tudi s francoskim poslanikom v Berlinu, Cambonom, ki je bil tudi presenečen po koraku, ki ga je napravila nemška vlada, katerega ni pričakoval. Francoski ministrski predsednik Caillaux in zunanji minister de Selves sta se posvetovala tudi s predsednikom francoske ljudovlade Fallièresom. Ministrski predsednik Caillaux je zaslišal notranjega ministra Berlinerja poslanika Cambona in španskega poslanika Perreza Caballera.

Nemci že izkrcali v Agadiru vojake.

Pariz, 3. julija. »Agence Havas« poroča iz Madrida: Oficielno se naznaja, da so izkrcali Nemci v Agadirju vojake. Notranji minister je izjavil, da so izkrcali Nemci v Agadirju 500 mož.

Berolin, 3. julija. Izključeno ni, da odposljejo Nemci v Agadir še več vojnih ladij, če se jim bo zdelo potrebno.

Sofija, 3. julija. Radi povodnji je prekinjen železniški in brzojavni promet.

Francosko časopisje o izkrcanju nemških vojakov v Agadiru.

Pariz, 3. julija. Francosko časopisje se razumno zelo obširno peča s korakom Nemčije v Maroku. Naglašajo, da postopa Nemčija protislovno s pogodbo sklenjeno leta 1909 v Algeirasu in da v Agadiru, ki ni odprto pristanišče, ni nikakih nemirov in da Nemčija ne more imeti velikih koristi. »Figaro« se boji, da se Maroko razkosa, na kar se morajo Francozi mirno pripraviti. »Figaro« opominja, da naj se ne pozabi, da ima sedanji nemški kancler Bismarkov temperament. Priporoča, naj pošljejo Francozi tudi kako svojo vojno ladjo v Agadir, češ, da Nemci tega ne bi mogli zameriti.

Pomirjevalna poročila iz Pariza.

Pariz, 3. julija. V pariškem zunanjem uradu so bili v soboto zelo razburjeni, ko so doznali, da je posredoval nemški poslanik glede na Maroko pri zunanjem ministru de Selvesu. Razburjenje se je pa poglobilo, ko se je doznalo, da je nemški poslanik obvestil ministra zgolj o tem, da je odposlala Nemčija svojo topničarko »Panther« v maročansko morje. Zunanji minister se

je peljal takoj v Elisee in h kabinetnemu načelniku Caillauxu, h kateremu je prišel tudi mornariški minister Delcassé. Ministri so konferirali nad eno uro. V komunikiju odposlanem časopisju, naglašajo francoska vlada, da hoče Francoska strogo izpolniti svoje dolžnosti v Maroku brez tujega posredovanja. S stališčem, ki ga je zavzela nemška vlada, se bodo pečale zgolj pisarne. Pristavlja se še, da je agadirsko pristanišče zaprto in ker zato ni podrejeno mednarodni policiji, se ne more trditi, da bi Nemčija s svojim korakom tangirala francosko-španske koristi.

Francoski kolonialni krogi sodijo, da inavgurira Nemčija v Maroku politiko, pri kateri se opira na obveznosti Francoske, da zapusti Fez in Mekenes, kar se je obljubilo, da se zgodi 15. avgusta, a nameravajo ta obrok podaljšati in to timbolj, ker na željo Rusije tudi Španska namerava še prodirati v Maroku. Postopanje Nemčije položaja ne bo razbistrilo in politični krogi je povprašujejo, kakšno stališče da zavzame Angleška. Vse napeto pričakuje, kako da se razvije položaj.

Telefonska in brzojavna poročila.

DR. ŠUSTERŠIČ SLAVLJU NA VIČU-GLINCAH.

Toblach, 3. julija. Povodom blagoslovljenja viškega doma pozdravljam najiskreneje viško-glinške somišljenike junake in čestitam najprisrčneje na novem pomenljivem napredku. Vedno naprej! Včeraj vsled nevihte proga pretrgana, zato nisem mogel brzojaviti k slavnosti. Dr. Šusteršič.

ZASEDANJE DRŽAVNEGA ZBORA.

Dunaj, 3. julija. Zasedanje državnega zbora bo otvorjeno 17. t. m. Cesar bo imel prestolni govor 18. t. m. V soboto se odpelje cesar v Išel, od koder pride k otvoritvi državnega zbora na Dunaj.

VESTI O DEMISIJI VOJNEGA MINISTRA.

Dunaj, 3. julija. Vesti »Grazers Tagesspost«, da bo vojni minister demissioniral, so neresnične.

ČEŠKO-NEMŠKA SPRAVNA POGAJANJA.

Praga, 3. julija. Prof. dr. Fieder je povabljen k namestniku Thunu glede na spravno pogajanja med Čehi in Nemci. V Pragi se bodo te dni posvetovala češke stranke o spravnih vprašanjih. Gre za skupen program vseh čeških strank za jesenske konference. Spravno akcijo namerava voditi Thun in izvesti jeseni vsaj takozvano manjšo spravo glede na ureditev jezikovnega vprašanja pri avtonomnih oblastih, narodne sekcije dež. odbora in okrožna razdelitev. Če se sklene mala sprava, sodijo, da se omogoči jeseni koalicijska vlada z Gautschem ali s Thunom na čelu.

BOJI V ČERNOVICAH.

Černovice, 3. julija. V Černovicah so bili včeraj boji med rusinskimi in nemškimi vojaki. 10 oseb je ranjenih. 20 Rusinov so zaprli.

PASIČEVA DEMISIJA SPREJETA.

Belgrad, 3. julija. Demisijo Pasičeve je kralj Peter sprejel. Pasič se bo popolnoma odtegnil političnemu življenju. — Mnogo od Pasičeve vlade podpiranih listov je radi tega prišlo v velike denarne stiske in nekateri prvega niti urednikov niso mogli plačati. Tudi v inozemstvu bo prenehalo nekaj od Pasičeve vlade podpiranih listov.

BOJI NA PORTUGALSKEM.

Lizbona, 3. julija. 50 mož 10. pehotnega polka je zadelo pri Veritosu na zarotnike. Vnel se je pravičen boj, v katerem so se morali zarotniki umakniti. (Če je to poročilo resnično, se je na Portugalskem že pričela državljanska vojska med republikani in monarhisti.)

BOJI V ALBANIJI.

Carigrad, 3. julija. Turški višji poveljnik v Albaniji, Torgut paša, poroča, da so streljali vstaši pri Broji na desnem bregu reke na vojake druge divizije. Turki so sklenili, da dovolijo dopisnikom inozemskih listov, da smejo v operacijsko ozemlje.

Carigrad, 3. julija. Neki carigrajski list poroča, da se je bil hud boj med vstaškima rodovima El Aboud in Muntefik in turškimi vojaki, ki so porazili vstaše. Turki so izgubili enega stotnika.

VELIKE POVODNJI NA BOLGARSKEM.

Sofija, 3. julija. Na Bolgarskem so velike povodnji vsled česar je orientski ekspresni vlak imel 24 ur zamude. Posebno v okolici Sredca in mesta Tirnova so viharji in povodnji napravile veliko škode. Voda je ondi odnesla dva mostu. V okolici Sredca in Tirnova

stoji voda preko najvišjih dreves. Tudi v krajih ob reki Marici so velike poplave. Sredce je brez pitne vode. Tudi v Makedoniji so bili veliki viharji.

TURŠKI PRESTOLONASLEDNIK V RIMU.

Rim, 3. julija. Včeraj ob 1/2 10. dopoldne se je pripeljal turški prestolonaslednik princ Jusuf v Rim. Na s turškimi in italijanskimi zastavami okrašenem kolodvoru ga je sprejel italijanski kralj z drugimi italijanskimi dostojanstveniki. Ko se je peljal laški kralj s svojim turškim gostom v Kvirinal, so ju Rimljani živahno pozdravljali.

AMERIKA IN MEHIKA.

Washington, 3. julija. Predsednik Taft je ukazal, da se odpokličejo štirje polki iz S. Antonio na mehiški meji. Nekaj polkov ostane še začasno čez poletje na meji.

NOV SPOR MED REPUBLIKANCI IN KARLISTI V BARCELONI.

Barcelona, 3. julija. Karliste, ki so šli iz svojega kluba, so napadli republikanski delavci s kamenjem. Karlisti so streljali in ubili enega republikanca.

SKLADATELJ MOTTL UMRL.

Monakovo, 3. julija. Ravnatelj dvorne opere, Feliks Mottl, je umrl.

PARNIK SE POTOPIL.

Kristiania, 3. julija. Parnik »Ellpsa« s 56 možmi na krovu se je potopil.

ESTERCHASYJEV GRAD ZGOREL.

Požun, 3. julija. Esterchasyjev grad z redkimi umetninami in zbirkami Napoleonovimi ter z dragocenimi zbirkami orožja je zgorel. Škode je nad en milijon kron. Zaprli so dva dimnikarja, katera sumničijo požiga.

SVETOVNO POTOVANJE WALEŠKEGA PRINCA.

London, 3. julija. Vojvoda Connaught je izjavil, da namerava angleški kralj odposlati angleškega prestolonaslednika na svetovno potovanje, ki bi obsegalo vse dele sveta.

KOLERA V RUSIJI.

Odesa, 3. julija. V Krivoj-Rogu so dognali en slučaj kolere.

PASIVNA REZISTENCA ITALIJANSKIH ŽELEZNIČARJEV.

Rim, 3. julija. V soboto so pričeli na italijanskih državnih železnicah s pasivno rezistenco prižigalci luči in pripenjači.

STRELA UBILO 47 OSEB.

Varšava, 3. julija. Hudi viharji so divjali zadnje dni v jekaterinoslavski okolici. Plohe, treskanje in toča je grozno gospodarila. Strela je ubila 47 oseb.

SLIKAR OBDOJEN NA SMRT.

Beuthen, 3. julija. Porotno sodišče je obsodilo na smrt slikarja Stroinskega, ki je usmrtil 10. majnika ženo nekega paznika.

Razne stvari.

Povodenj, ker je počila vodovodna cev. Pri Buffalu je počila vodovodna cev. Voda je poplavlila vso okolico. Ob nesreči je bilo smrtno poškodovanih šest, nevarno ranjenih pa 30 oseb. Škoda znaša 5 milijonov kron.

Eksplodizija v praharni. V Ingolstadtju je bila v praharni eksplozija. Mrtev je en delavec, ranjen tudi eden. Praharna je zelo poškodovana.

Aviatika v Rusiji. Rusko vojno ministrstvo se je odločilo nabaviti za armado 20 letalnih strojev.

Aviatikom prepovedan polet nad Parizom. Iz Pariza poročajo, da je policijski prefekt Lepine prepovedal radi javne varnosti aviatikom letati nad Parizom.

Nevaren obisk. Neka družina v Amsterdamu je pred dnevi večerjala na verandi, ki je bila v pritličju. Nenadoma je zapazila hišna gospodinja, da ima desetletna hčerka opraviti v kotu z nekim predmetom, ki ga v temi ni bilo mogoče dobro razločiti. Mislila je, da se igra deklica s psom, ki je stržil vrt in dvorišče. Žival, ki se je pustila mirno gladiti od otroka, pa se je nenadoma okrenila, tako da so ostali postali pozorni nanjo. Obenem so opazili nenavaden blesk v očeh živali. Strah, ki se je polotil vseh, je bil grozen. Žival je bil tiger, ki je stal pred njimi in ki se je pustil tako mirno gladiti od otroka. Niso verjeli svojim očem, toda ko so si ga natančneje ogledali, ni bilo nobenega dvoma več. Ženske so padle v omedlevico, moški pa so se tiho zmuznili z verande, da ne bi zdražili tigra, poiskali vrvi ter ga zvezali ravno v trenotku, ko so se mu pričele oči skrivnostno bleščeti in se je pripravljala k skoku. Zvezanega so prenesli tigra v varen hlev. Drugega dne so razglasili obisk nenavadnega gosta in javil se je kot njegov lastnik nek mornar, ki je

pripeljal žival s svojega potovanja v inozemstvu. Šele pozno zvečer je opazil, da mu je ušel tiger iz kletke, bržkone da bi si ogledal ljudi in šege na Holandskem. Lahko si predstavljamo strah, v katerem je blodil mornar ponoči okoli, da bi ujel begunca, ki bi bil v stanu povzročiti velikansko nesrečo. Družina, ki jo je posetil nenavadni gost, si je le težko odpomogla od strahu. Najmanj je pač trpel vsled tega dogodka otrok, ki je ves večer gladil s svojimi nežnimi rokami kožo tigru in mu tako za čas ukrotil besnost.

Klub bosonogih. V Wormsu se je ustanovil klub bosonogih, ki ima namen, vsako nedeljo dopoldne prirejati pešizlete z bosimi nogami. Za predsednika kluba ni bil izvoljen nihče drugi — kot čevljar Ludovik Ost v Wormsu, ki je tudi izvolitev sprejel ter živahno agitira za bosonogo društvo.

Patron stenograf. Španski stenograf Rihard Andura Goni v Villafrañci se je obrnil, kot poroča list »Deutsche Stenographenzeitung«, na vse stenografe katoliškega veroizpovedanja vseh dežel s pozivom, naj se pridružijo prošnji na papeža Pija X., da tudi stenografi dobe posebnega svetnika patrona. Kakor imajo pravniki za patrona sv. Rajmunda, profesorji sv. Tomaža Akvinskega, zdravniki sv. Kozmo in Damjana, tako naj bi imeli tudi stenografi svojega patrona. Med drugimi svetniki predlaga tudi sv. Genesta, ker je »notarius«, torej stenograf, umrl mučeniške smrti. Ker se je branil spisati nek odlok cesarjev proti kristjanom.

Otroka je položila na železniški tir neka Umuša Zahirovič v Sarajevu zato, ker njen mož ni hotel skrbeti zanjo in za otroka. Otroka so o pravem času našli in rešili.

Maščevanje ulanca. Ulanec Marinkovič v Sarajevu je uporabil kustoško slavnost, da bi ustrelil stražnega mojstra. Kroglica pa je zagrešila cilj in zadela nekega vojaka, ki se je mrtev zgrudil. Marinkoviča so takoj zaprli.

Monopol zavarovanja. V italijanskem državnem zboru se je te dni razpravljalo zakon o uvedbi monopola za **Japonski general — učitelj.** Iz Tokija poročajo, da general Nogi, ki je znan iz obleganja Port Arturja, upravlja v svojem rodnem mestu ljudsko šolo in poučuje nedoletno deco. Japonska vlada je hotela pokazati z imenovanjem generala Nogija za učitelja, koliko važnost polaga na ljudsko šolstvo. Japonski listi navajajo sličen slučaj nemškega generala Haesela.

Izpred sodišča.

Nepravi glavni dobiček. Pri tukajšnjem deželnem sodišču se je vršila glavna razprava proti bivšemu posestniku Antonu Škrjancu iz Hruševja, njegovi ženi Katarini, sinovom Antonu, Francetu in Viktorju, nadalje proti Ivani Ogrizek roj. Škrjanc, omoženi posestniki v Prevalju. Posestnik Škrjanc in njegova žena nista imela do leta 1908. na svojem posestvu nobenih in tabuliranih dolgov. Nenadoma pa sta začela živeti preko svojih razmer, pustila prezidati hišo, kupila novo pohištvo itd. Pozneje sta kupila od neke Ane Drugovič za več tisoč kron tudi neko posestvo. Katarina Škrjanc je razširila v tamošnji okolici vest, da je zadela nek glavni dobiček za več stotisoč kron. Dolgovi presegajo skoro za 56.000 kron pravo vrednost posestva. Glavna upnika sta Ana Drugovič v Hruševju in župnik Ludovik Bajc pri Sv. Trojici, pri katerem je narastel dolg na 27.000 kron. Od raznih upnikov izvršene eksekucije premičnin so imele malo uspeha, ker sta zakonska Škrjanc premičnine ali sama spravila na stran, ali pa jih pustila po svojih prodati, oziroma poskrili. Katarina Škrjanc se je sploh posluževala sleparskih sredstev, da je dobila denar. Končno je zahteval župnik Bajc, ki ni dobil pokritja za posojilo, jeseni leta 1910., da se uvede manifestacijsko postopanje. V začetku obtoženka ni hotela položiti manifestacijske prisege in so jo vsled tega zaprli. Pozneje je bila pripravljena priseči, a je prisega izostala, ker je izjavila, da ima doma v postelji skrite štiri hranilnične knjižice po 50.000 kron. Te knjižice pa so zaman iskali. Nato je položila manifestacijsko prisego in zopet izjavila, da je še v zadnjem času spravila v postelji štiri hranilnične knjižice. Storila je vedoma krivo prisego. Katarina Škrjanc je bila obsojena na 8 mesecev težke ječe, Anton Škrjanc na tri tedne strogega in Anton Škrjanc

ml. na en teden navadnega zapora. France in Viktor Škrjanc, kakor tudi Ivana Ogrizek so bili oproščeni.

Književnost.

Silvin Sardenko, Slovanska apostola. Zgodovinska igra v petih dejanjih. Ob 1025letnici Metodove smrti (885—1910). V Ljubljani 1910. Izdalo »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda«. Založila »Katoliška Bukvarna«. Str. 70. Cena 1 K 20 vin., po pošti 10 vin. več. »Dom in Svet« 1. 1910. piše o tej igri sledeče:

Sardenkova zgodovinska igra nam predločuje tipične prizore iz onega velikega časa, ko sta slovanska apostola, boreč se s poganstvom, razkolništvom in narodnostnimi nasprotji, privedla Slovane do katoliške vere. Velika zaslug Sardenkova je ta, da pojmuje kulturno delo Cirilovo in Metodovo mnogo globlje, nego se godi dandanes, ko mora njuno častitljivo ime služiti čisto stremljenjem, ki so čisto nasprotna zgodovinskemu delu svetih bratov. Pisatelj najprej kratko označi dobo, v kateri se vrši igra, in razne verske in politične nazore, ki so živeli tedaj v Panoncih.

Dejanje je prav mojstrsko razporejeno. Sveta brata prideta ravno vsled tega do popolne veljave, ker pisatelj prikaže na odru samo veliki vpliv, ki izhaja od njunih oseb. Gledalec vidi zgodbo Trudopolkove rodbine, a v svetlobi, ki prihaja od solnca svetlih bratov. Jezik je jako lep, kratek, krepak. Igra je prav primerna za naše društvene odre in se bo lahko predstavljala tudi ob bolj skromnih tehniških sredstvih, ker obsega samo moške vloge in je prizorišče le dvoje: v Trudopolkovi sobi in pred njegovo hišo. Zato upamo, da bomo čestokrat gledali Sardenkovo igro na naših odrih.

A. K. Slomšek o sv. Cirilu in Metodu. Ob 1025letnici Metodove smrti (885—1910) izdalo »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda« pod zavetjem Device Marije. V Ljubljani 1910. Cena 1 krono, po pošti 10 vin. več.

V knjigi so zbrani biseri Slomškove zgovornosti in njegovega poljudnega jedrnatega sloga. Slomšek nam tukaj nedosežno lepo popisuje življenje in delo sv. Cirila in Metoda, pripoveduje o naših razkolnih bratih in prav zanimivo poroča o važnejših dogodkih v vzhodni cerkvi. Pridejana je pregledna zgodovina češčenja sv. Cirila in Metoda med Slovenci pred Slomškom in po njegovi smrti. V knjigi je mnogo lepega gradiva za cerkvene in duštvene govore. Tudi preprosto ljudstvo jo bode bralo z velikim zanimanjem.

Franc Bernard
Jožefa Bernard roj. Kožar
poročena.

2038 Ljubljana 2. VII. 1911. Polzela.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem prežalostno vest, da je Vsemogočni poklical k Sebi našega pre-srčno ljubljenega, nepozabnega očeta, gospoda

Ludovika Widmayer-ja

trgovca in hišnega posestnika

danes, dne 2. julia ob 12. uri opoldne, po kratki mučni bolezni, previdenega s sv. zakramenti v 68. letu svoje starosti.

Pogreb dragega nam nepozabnega rajnika se vrši v torek, dne 4. julia ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Resljeva cesta štev. 3, na pokopališče k sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bode brala v torek, dne 4. julia ob 8. uri zjutraj v župni cerkvi sv. Petra.

Blagega pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.

Ljubljana, dne 2. junija 1911.

Žalujoči ostali.

2042

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 3. julija.

Pšenica za oktober 1911	11.65
Rž za oktober 1911	9.28
Oves za oktober 1911	7.92
Koruza za julij 1911	7.53
Koruza za avgust 1911	7.46
Koruza za maj 1912	6.70

Efektiv zdržno.

Kuharica

ki je več let služila v župnišču

išče službe. Naslov se izve pri

upravnistvu „Slovenca“. 2033

„NUISOL“

od Bergmann & Co., Tešín (Tetschen) ob Labi je in ostane, pozneje kot doslej nedosežen v svojem presenečenem naravnem pobarvanju las in brade. — Dobiva se v svetli, rujavi in črni barvi steklenica po K 2.50 pri: Antonu Kancu, drogerija; O. Fettich-Frankhelm, brivec.

Vsled bolezni se prodaja dobro idoča

kavarna

na Glavnem trgu v Novem Mestu.
Več pove Avgust Žgur, kavarnar.

Dr. Ed. Šlajmer

ne ordinira

od 1. julia do 8. avgusta.

2015 2

Iz proste roke se prodaja

posestvo

obstoječe iz dveh njiv; ena parcela košenine, druga parcela pa njiva in košenina skupaj, z vrtom in vsem gospodarskim poslopjem. Hlev, skedenj in hiša, vse v dobrem stanju. Vse skupaj se ceni na 7000 K. Več pove **Matija Kikelj**, v Zapotoku pri Kureščku št. 9, pri Želimljah.

2048

Obrtno pomožno društvo

r. z. z. o. z. javlja pretužno vest, da je njegov bivši dolgoletni predsednik, odbornik in pravi član, gospod

Ljudevit Widmayer

posestnik, tovarnar itd.

včeraj ob 12. uri dopoldne mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega rajncega bode v torek ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Resljeva cesta 3, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 3. julija 1911.

Zahvala.

Povodom britke izgube nepozabnega soproga, očeta, brata in svaka gospoda

Antona Kokalja

kamnoseka in posestnika,

se ginjenega srca zahvaljujem vsem, ki so ga tolažili v britkih urah njegove mučne bolezni in mu s tem lajšali ure zemeljskega življenja. Najprisrčnejšo zahvalo izrekam vsem, ki so ga spremlili pri pogrebu k zadnjemu počitku. Ker se mi ni moglo vsakemu posebej zahvaliti za njegovo navzočnost, bodi tem potom zahvaljen vsak, ki je izkazal zadnjo čast pokojniku. Zahvaljujem se iskreno preč. gospodoma duhovnikoma iz Prečine, potem častnemu vojaškemu veteranskemu društvu iz Novega Mesta za oskrbo pogreba in častno spremstvo pokojnega kolega, nadalje katoliško rokodelskemu društvu, ki mu je zapelo prekrasne žalostinke za slovo, sl. oddelku novomeške godbe, ki je spremljal rajnika na zadnji poti, č. gosp. očetu priporju iz bolnišnice usmiljenih bratov v Kandiji za spremstvo pri pogrebu, potem častitemu g. Jankotu Zakrajšku, župniku iz Valte vasi, ki je prihitel spremit pokojnika k zadnjemu počitku.

Bodi tem potom zahvaljen vsak, ki mu je izkazal poslednjo čast. Dal Bog nam nadomestiti zahvalo vsem, katerim je ne moremo izkazati. Priporočamo nepozabnega rajnika vsem njegovim znanecem in prijateljem v pobožno molitev in v blag spomin. 2043

Beršljin, p. Novem Mestu, 30. jun. 1911.
Ana Kokalj,

V trgovino z mešanim blagom želi stopiti v pouk izven Ljubljane v krščansko hišo

poštena deklica

v 16. letu starosti, po sklepu šolskega leta, ki ga dokonča s šestim razredom meščanske šole. Naslov 2014 pove uprava. 3

Mlad risarski praktikant

ki je dovršil 1. semester c. kr. drž. obrtne šole ter delal kot praktikant eno leto pri nekem stavbeniku, išče službe pri kakem zidarskem, mojstru, gre tudi h kakemu arhitektu ali inženirju. Plača se prosi do 3 K na dan. Nastop takoj. Pismen naslov: **M. Lagner, Poljanska cesta štev. 27, Ljubljana.** 2020

Brivskega pomočnika

sprejme takoj **M. Podkrajšek**, frizer za gospode in dame, **Ljubljana, Sv. Petra cesta 32.** 2047

2 gospoda, oz. 2 gospodični

se sprejme takoj na stanovanje v študentovski ulici 11, II. nadstropje desno. 2046

Sprejme se slovenščine in nekoliko nemščine zmožna

UČENKA

v trgovino z mešanim blagom. **Franco Božiček. Spodnja Idrija.** 2041

H. SUTTNER

Ljubljana Mestni trg

urar, prva največja domača exportna tvrdka ur, zlatnine

in srebrnine

Tovarniška varstvena znamka

„IKO“

Lastna tovarna ur v Švici

Zenitna ponudba!

Posestnik, trgovec in obrtnik, išče znanja v svrhu poročitve z izobraženo in blago gospico ali vdovo. — Biti mora dobro situirana; dopisi že mogoče s sliko, katere se eventualno 1926 vrne, se prosijo na

„Posestnik“ glav. pošto ležeče Ljubljana. Tajnost najstrožja.

Ime:

R. Miklauc

Ljubljana

592

bodi vsakemu znano
pri nakupu blaga
za obleko in perilo.

Organist cerkvenika

2016 ki opravlja tudi službo 3

se precej sprejme. Ponudbe s potrebnimi pojasnili in z župnikovim priporočilom se naj pošljejo vsaj do 15. julija na Cerkevno predstojništvo Koprivnica (Štajersko).

Zlate svečnje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-čistil. sredstvo

Seydlin

Izdelovatelj O. Seydl

Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Oglejte si veliko zalogo koles z originalno znamko

„PUCH 1911“

pri Fr. Čudnu trgovcu v Ljubljani

Prešernova ulica, samo nasproti frančiškanske cerkve. Raznih znamk kolesa od 110 K naprej vedno v zalogi. Zaloga šivalnih strojev: Singer, Ringschiff. Pouk za strojno vezenje gratis.

Edino zastopstvo za Kranjsko!

Ceniki zastoj, poštne prosto. — Ceniki zastoj, poštne prosto.

913

Odda se več prodajalniških prostorov

v katerih se je doslej nahajala gostilna in špecerijska trgovina. Prostori so na zelo lepem kraju. Natančnejše pove hranilnica in posojilnica Št. Jurij pri Kranju. — Kdor vzame prostore za gostilno mora imeti koncesijo, ker iste pri hiši ni.

2023

ANTON ŠARC, Ljubljana.

Izdelovanje perila, pralnica in svetlokalnica, električni obrat, priporoča zelo dobro in solidno izdelano perilo po nizkih cenah.

„T E T R A“

srajce za gospode v različnih barvah, dobre kakovosti, izborna noša. Posebno priporočljivo za osebe, ki se rade pote in zoper prehlad. Dobi se blago :: in po meri izdelano perilo. ::

1787 (1)

Vzorci so vsakemu na razpolago.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Dekle z biseri. Povest iz Neronove dobe. 13. zvezek ljudske knjižnice. K 2-20, vezano K 3-20. — Navedena povest je istinito biserna povest, ki bo bravca privezala nase z neodoljivo silo in se mu po svoji krasni vsebini neizbrisno vtisnila v spomin.

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. K 3—, elegantno vezano K 4—. — Ze dolgo smo občutno pogrešali točnega navodila za olikano in oglašeno vedenje v družbi, kajti ne le naše ljudstvo, temveč tudi izobraženec mora imeti vočkrat pri roki zanesljivega svetovalca, kako mu je pri tej in oni priliki v družabnem življenju nastopati, da se ne zameri in ne pride v zadrego. Tej potrebi bo ta knjiga v vsakem oziru odpomogla.

Sociologija. Spisal dr. A. Ušeničnik. K 8-50, vezano K 10-80. — Celo veliki narodi nimajo dela, ki bi se moglo po znanstveni temeljivosti in obsežnosti ter po strokovni popolnosti meriti z navedenim delom našega domačega učenjaka. Dr. Ušeničnikovo sociologijo smemo s ponosom uvrstiti med najodličnejša dela svetovne znanstvene literature.

Poezije Anton Medved-ove.

I. del K 3-80, elegantno vezano K 5—; — II. del K 4—, elegantno vezano K 5-40. Poezije Medvedove, ki je pač ena naših najkrepkejših in najizrazitejših pesniških individualnosti, so v kras vsakemu slovenskemu domu.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: **Razporoka.** Pavel Bourget. — Kalan. Roman. K 2—, vezano K 3—.
 2. zvezek: **Stepni kralj Lear.** Ivan Turgenjev. Povest. **Hiša ob Volgi.** S. Stepnjak. — Josip Jurca. K 1-20, vezano K 2-20.
 3. zvezek: **Straža.** Fran Virant. — Boleslav Prus. Povest. K 2-40, vezano K 3-40.
 4. zvezek: **Ponižani in razaljeni.** F. M. Dostojevski. — Vladimir Levstik. Roman v štirih delih in z epilogom. K 3—, vezano K 4-20.
 5. zvezek: **Kobzar.** Taras Sevcenko. — Josip Abram. Izbrane pesmi. Z zgodovinskim pregledom Ukrajine in pesnikovim življenjem. K 2-40, vezano K 3-60.
 6. zvezek: **Mož Simone.** Champoll. — V. Levstik. Roman. K 1-90, vezano K 3—.
 7. zvezek: **Hajdamaki.** Taras Sevcenko. — Josip Abram. Poem z zgodovinskim uvodom o hajdamasčini. (Kobzar II. del.) Broširano K 1-50. (VI. in VII. zvezek skupno K 3-40, vez. K 4-50.)
 8. zvezek: **Dolina krvi.** (Glenanaar.) A. Sheehan. — Fran Bregar. Povest iz irskega življenja. K 4-20, vezano K 5-80.
- Kacijanar.** Anton Medved. Tragedija v petih dejanjih. K 1-40, vezano K 2-40.
- Roma.** Silvin Sardenko. Poezije. K 2—, vez. K 3-20.
- Andrej Hofer,** tirolski junak. Fran Rihar. Ljudska igra v petih dejanjih s predgovorom in sklepno sliko (18 moških, 4 ženske vloge). K —80, deset izvodov K 5—.
- Črna žena.** Povest iz domače zgodovine. K 1-40, vezano K 2—.

Ljudska knjižnica:

1. zvezek: **Znamenje štirih.** Conan Doyle. Londonska povest. K —60, skupaj vezan z II. zvez. K 1-80.
 2. zvezek: **Darovana.** Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. K —60, skupaj vezan s I. zvezkom K 1-80.
 3. zvezek: **Jernač-Zmagovač.** Henrik Sienkiewicz. — Fran Virant. Povest. — **Med plazovi.** Artur Achleitner. Povest tirolskega gorskega župnika. K —60, skupaj vezan s VI. zvezkom K 1-40.
 4. zvezek: **Malo življenje.** Dr. Fran Detela. Povest. K 1—, vezano K 1-90.
 5. zvezek: **Zadnja kmečka vojska.** Avgust Šenoa. Zgodovinska povest iz leta 1573. K 1-60, vezano K 2-60.
 6. zvezek: **Gozdarjev sin.** Fran S. Finžgar. Povest. K —20, skupno vezano s III. zvezkom K 1-40.
 7. zvezek: **Prihajač.** Dr. Fran Detela. Povest. K —90, vezano K 1-70.
- Splošno priljubljeni ljudski pisatelj nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vso svojo resno in težavami ter nam predločuje ljudstvo resnično tako, kakršno je.
8. zvezek: **Pasjeglavci.** Alojzij Jirasek. Zgodovinska povest. — **Kristusove legende.** 1. Vodnjak modrih mož. — 2. Betlehemske detece. — 3. Sveta noč. — 4. Beg v Egipt. — 5. V Nazaretu. — 6. V templju. — 7. Taščica. —

8. Naš gospod in sveti Peter. K 2-20, vezano K 3-20.

Velika zgodovinska povest kmečkega punta na Češkem.

9. zvezek: **Alešovec, Kako sem se jaz likal.** I. del. K 1-20, vezano K 2—.
10. zvezek: **Isto II. del.** K 1-20, vezano K 2—.
11. zvezek: **Isto III. del.** K 1-20, vezano K 2—.
12. zvezek: **Dolžan, Iz dnevnika malega poredneža.** K 1-40, vezano K 2-30.
13. zvezek: **Haggard, Dekle z biseri.** K 2—, vezano K 3-20.

Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo. Andrej Kalan. Nova zbirka. I. zvezek. K —80. **Zadnji dnevi Jeruzalema.** (Lucij Flav.) J. Spillmann J. D. Zgodovinski roman. 2 dela. K 3-80, vezano K 5-40.

Za križ in svobodo. Igrokaz v petih dejanjih (6 moških in 1 ženska vloga). K —50, pet izvodov in več po K —35.

Posebno za mladeniška društva pripravna igra polna navdušenja za krščanska načela **Slovanska apostola.** Sardenko. Zgodovinska igra. Ob 1025letnici Metodove smrti (885—1910). K 1-20.

Slomšek o sv. Cirilu in Metodu. Ob 1025letnici Metodove smrti (885—1910). K 1—.

Krek. Turkiški križ. (Igra v štirih dejanjih.) — **Tri sestre.** (Igra v treh dejanjih.) K 1—, 10 izvodov K 8—.

Vsebinska obeh, za mešane vloge prirejenih iger, je tako zanimiva ter za oder tako sijajno prirejena, da se bodeta radi svoje lahke uprizorljivosti gotovo kmalu osvojili naše ljudske odre.

Zbirka ljudskih iger; dosedaj 11 zv. po K —80.

Ta zbirka je zlasti za naša izobraževalna društva, pa tudi za druge odre ljudskega in diletantskega značaja neobhodno potrebna; igre se dajo vse brez posebnih pripomočkov lahko uprizoriti.

Vsebinska:

1. zvezek se začasno ne dobi.
2. zvezek: 1. Vedeževalka. Gluma v enem dejanju. (6 moških vlog.) — 2. Kmet-Herod ali gorje mu, ki pride dijakom v roke! Burka s petjem v dveh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Župan sardamski ali Car in tesar. Veseloigra v treh dejanjih. (10 moških vlog.) — 4. Jeza nad petelinom in kes. Veseloigra v dveh dejanjih za dekleta. (5 ženskih vlog.) K —80.
3. zvezek: 1. Mlini pod zemljo ali zadnje ure poganstva v Rimu. Igra v petih dejanjih. (10 moških oseb.) — 2. Sanje. Igra s petjem v petih dejanjih. (11 moških vlog.) — 3. Sveta Neža. Igrokaz v dveh dejanjih. (12 ženskih vlog.) K —80.
4. zvezek: 1. Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček. Veseloigra v dveh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Vaški skopuh. Igrokaz v treh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Novi zvon na Krtinah ali srečna sprava. Selska igra v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 4. Zakleta

CYCLES
KINTA
K.C.L.

Priznana močna, lahko tekoča so-
lidna in neprekosljliva so 806

„Kinta“-kolesa.

Najboljše jamstvo. Ilustrovani ceniki brezplačno.

K. Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 9.

Specialna trgovina s kolesi in posameznimi deli.

Izposojevanje koles.

Cerkvene posode in svetiljke.

Preč. duhovščini in slav. občinstvu naznanjam, da nameravam mojo obrt opustiti, in prodam vse skupaj ali posamezno, to je: orodje, modele, stroje, celo veliko zalogo izgotovljenih predmetov, kelhov, monstranc, svetilnic, svečnikov, električnih svetilk itd. Vse prav po nizki ceni. **Leopold Tratnik,** Sv. Petra cesta 27, Ljubljana. 2036

Ze več let obstoječa, dobro vpeljana

trgovina z mešanim blagom

s hišo vred, se zaradi družinskih razmer **takoj proda.** Hiša se nahaja na dobrem prometnem kraju v **Ljubljani.** Denarja treba okrog 20.000 K, drugo se počaka. Kje, pove upravnistvo „Slovenca“ pod šifro „Lepa prilžnost“. 2034

Vse te knjige se dobe v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, v knjigarni „Mirija“ v Kranju in I. Krajec nasl. v Novem mestu.

Izdaja konzorcij „Slovenca“.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Ivan Štefe.